

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/124

URBROJ: 65-24-7

Zagreb, 8. ožujka 2024.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 8. ožujka 2024. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Vedranu Šimundžu Nikolić i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/88
URBROJ: 50301-21/32-24-8

Zagreb, 8. ožujka 2024.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, Vedranu Šimundžu Nikolić i Sanjina Rukavinu.

3
PREDSJEDNIK
dr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

Članak 1.

U Zakonu o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22. i 16/23.) u članku 6. iza stavka 4. dodaju se stavci 5, 6. i 7. koji glase:

„(5) Sudske odluke kojima se postupak dovršava javno se objavljuju na posebnoj mrežnoj stranici uz prethodnu anonimizaciju i poštivanje pravila o zaštiti osobnih podataka.

(6) Javna objava iz stavka 5. ovoga članka provodi se radi ostvarivanja javnosti i transparentnosti rada sudova, omogućavanja kontinuiranog pristupa informacijama o radu sudova te jačanja povjerenja javnosti u sudbenu vlast.

(7) Način anonimizacije, objave i pretraživanja anonimiziranih sudskih odluka iz stavka 5. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske.“.

Članak 2.

Iza članka 10. dodaje se članak 10.a koji glasi:

„Članak 10.a

(1) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima nasilja u obitelji. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izražen osjećaj i sklonost za rad na predmetima ove vrste te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovog područja.

(2) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 3.

U članku 37. stavku 7. iza riječi: „raditi“ dodaju se riječi: „suci i“.

U stavku 11. riječ: „Zakona“ zamjenjuje se riječju: „članka“.

Članak 4.

Članak 64. mijenja se i glasi:

„Postupak odlučivanja o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku, u pravilu bez održavanja ročišta.“.

Članak 5.

Članak 65. mijenja se i glasi:

„(1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se predsjedniku neposredno višeg suda.

(2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje vijeće od tri suca tog suda.

(3) Predsjednik neposredno višeg suda odnosno predsjednik vijeća iz stavka 2. ovoga članka će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca koji postupka u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti.

(4) Sudac koji postupka u predmetu dužan je izvješće iz stavka 3. ovoga članka dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja.

(5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu osobito će se voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.“.

Članak 6.

Članak 66. mijenja se i glasi:

„(1) Ako predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona utvrdi da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac predmet mora riješiti te primjerenu naknadu koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako sudac ne riješi predmet u određenom roku, dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku neposredno višeg suda i predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku. Predsjednik neposredno višeg suda dostavit će bez odgode izvješće suca i svoje očitovanje ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 7.

Članak 67. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće iz članka 65. stavka 2. ovoga Zakona dužan je odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegovog zaprimanja.

(2) Protiv rješenja kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i ako o zahtjevu nije odlučeno u roku od 60 dana od dana njegovog zaprimanja stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja odnosno isteka roka u kojem je rješenje trebalo biti doneseno.

(3) O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca tog suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.

(4) Vijeće iz stavka 3. ovoga članka može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.“.

Članak 8.

Članak 68. briše se.

Članak 9.

Članak 69. mijenja se i glasi:

„(1) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 4.650,00 eura.

(2) Rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske, nadležnom sudačkom vijeću i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(3) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna. Zahtjev za isplatu naknade podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.“.

Članak 10.

U članku 80.a stavci 5. i 6. mijenjaju se i glase:

„(5) Iznimno od stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka osobe koje obavljaju nadzor nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova moraju imati završen diplomski sveučilišni studij ekonomije ili specijalistički diplomski stručni studij ekonomije.

(6) Poslove pravosudne inspekcije, osim poslova nadzora nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova, mogu privremeno obavljati i suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.“.

Članak 11.

U članku 86. stavak 2. mijenja se i glasi:

(2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.“.

Članak 12.

U članku 91. iza stavka 3. dodaju se stavci 4. i 5. koji glase:

„(4) Sudac ne smije voditi stegovne postupke pri tijelima strukovnih komora i udruga.

(5) Sudac ne smije sudjelovati u radu sudova časti u postupcima u kojima se utvrđuju povrede dobrih poslovnih običaja.“.

Članak 13.

Iza članka 109. dodaje se članak 109.a koji glasi:

„Članak 109.a

(1) Općinski sud nadležan za postupanje u zemljišnoknjižnim predmetima može imati zemljišnoknjižne sudske savjetnike, više zemljišnoknjižne sudske savjetnike i više zemljišnoknjižne sudske savjetnike – specijaliste.

(2) Zemljišnoknjižni sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i najmanje dvije godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje jednu godinu radnog iskustva na zemljišnoknjižnim poslovima.

(3) Viši zemljišnoknjižni sudski savjetnik može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje dvije godine radnog iskustva na zemljišnoknjižnim poslovima.

(4) Viši zemljišnoknjižni savjetnik – specijalist može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava odnosno integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava, položen pravosudni ispit i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, od čega najmanje tri godine radnog iskustva na zemljišnoknjižnim poslovima.“.

Članak 14.

U članku 110. stavku 4. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. u parničnim postupcima u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 13.300,00 eura te u trgovačkim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 66. 400,00 eura“.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3. u upravnim sporovima u kojima se odlučuje o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u oglednom sporu, o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela i u upravnim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 13.300,00 eura“.

Članak 15.

U članku 118. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na suce i odredbe zakona koji uređuje prestanak sudačke dužnosti na odgovarajući se način primjenjuju i na suce porotnike ako zakonom nije drukčije određeno.“.

Članak 16.

U članku 119. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Suce porotnike razrješava i prestanak dužnosti utvrđuje skupština koja ih je imenovala.“.

Članak 17.

Članak 122. mijenja se i glasi:

„(1) Sucima porotnicima izdaje se službena iskaznica, a za obnašanje dužnosti imaju pravo na naknadu nastalih troškova, naknadu za neostvarenu plaću ili zaradu i nagradu.

(2) Obrazac, postupak izdavanja i sadržaj službene iskaznice te uvjete i visinu naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 18.

U članku 124. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. vlada odgovarajućim stranim jezikom visoke razine odnosno ima završen studij stranog jezika, završen studij na stranom jeziku ili ima ispravu o poznavanju stranog jezika razine C2 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike odnosno druge najviše razine za koju postoji priznat ispit i hrvatskim jezikom.“.

U točki 6. iza riječi: „tumača“ dodaju se riječi: „na najnižu svotu osiguranja od 15.000,00 eura“.

U stavku 3. riječi: „osim za kaznena djela počinjena iz nehaja“ zamjenjuju se riječima: „osim za kaznena djela koja se odnose na sigurnost prometa pod uvjetom da za ta kaznena djela nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske tumače dužni su uspješno završiti stručnu obuku, čiji program i način provedbe pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Članak 19.

U članku 124.a stavku 1. iza podstavka 3. dodaje se novi podstavak 4. koji glasi:

„– ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača“.

U dosadašnjem podstavku 4. koji postaje podstavak 5. riječi: „osim zbog kaznenog djela počinjenog iz nehaja“ zamjenjuju se riječima: „osim zbog kaznenog djela koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.“.

Članak 20.

U članku 124.b podstavku 5. riječi: „osim za kazneno djelo počinjeno iz nehaja“ zamjenjuju se riječima: „osim za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora“.

Podstavak 7. mijenja se i glasi:

„– ako u roku određenom privremenom zabranom ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,“.

Članak 21.

U članku 124.c stavku 1. druga rečenica mijenja se i glasi:

„U postupku imenovanja zatražit će se prethodno mišljenje predsjednika nadležnog županijskog suda, koji ga je dužan dati u roku od 15 dana, a u protivnom se smatra da je suglasan s predloženim imenovanjem“.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih tumača i objavljuje ga na e-Oglasnoj ploči sudova te imenovanim stalnim sudskim tumačima izdaje službenu iskaznicu.“.

Članak 22.

U članku 126. stavku 1. točki 7. iza riječi: „vještaka“ dodaju se riječi: „na najnižu svotu osiguranja od 25.000,00 eura“.

U stavku 2. riječi: „osim za kaznena djela počinjena iz nehaja“ zamjenjuju se riječima: „osim za kaznena djela koja se odnose na sigurnost prometa pod uvjetom da za ta kaznena djela nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, ako za određeno područje vještačenja za koje osoba traži imenovanje nema mogućnosti završetka odgovarajućeg studija odnosno škole, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati osoba koja ima odgovarajuće radno iskustvo ili završeno stručno osposobljavanje u području vještačenja za koje traži imenovanje odnosno osoba koja ispunjava uvjete sukladno posebnim propisima koji uređuju navedeno područje vještačenja.“.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Dosadašnji stavak 6. koji postaje stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske vještake dužni su uspješno završiti stručnu obuku, čiji program i način provedbe pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.“.

Iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi:

„(8) Imenovani stalni sudski vještaci dužni su se stalno stručno usavršavati u području za koje su imenovani te ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa dostaviti dokaz o provedenom usavršavanju najmanje jednom u dvije godine.“.

Članak 23.

Iza članka 126. dodaje se članak 126.a koji glasi:

„Članak 126.a

(1) Poslove vještačenja mogu obavljati i specijalizirane ustanove odnosno državna tijela, koji se upisuju u Popis specijaliziranih ustanova i državnih tijela.

(2) Popis iz stavka 1. ovoga članka vodi ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa te ga objavljuje na svojoj mrežnoj stranici i na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova.

(3) Zahtjev za upis i brisanje s Popisa iz stavka 1. ovoga članka ustanova odnosno tijelo podnosi ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(4) Poslove vještačenja mogu obavljati i pravne osobe pod sljedećim uvjetima:

– ako su u svojoj djelatnosti registrirane i za obavljanje vještačenja za određeno područje

– ako su njihovi zaposlenici imenovani stalnim sudskim vještacima za područje za koje se traži odobrenje

– ako dostavi zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova sudskog vještačenja na najnižu svotu osiguranja od 65.000,00 eura.

(5) Kada se poslovi vještačenja povjeravaju specijaliziranim ustanovama, državnim tijelima ili pravnim osobama, vještačenje obavljaju stalni sudski vještaci koji su u njima zaposleni.“

Članak 24.

U članku 127. stavku 1. iza podstavka 3. dodaju se novi podstavak 4. i podstavak 5. koji glase:

„- ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka

- ako ne dostavi dokaz o obavljenom stručnom usavršavanju“.

U dosadašnjem podstavku 4. koji postaje podstavak 6. riječi: „osim zbog kaznenog djela počinjenog iz nehaja“ zamjenjuju se riječima: „osim zbog kaznenog djela koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora“.

U stavku 2. brojka: „4.“ zamjenjuje se brojkom: „6.“.

Članak 25.

U članku 127.a ispred stavka 1. dodaje se oznaka stavka : „(1)“.

U podstavku 5. riječi: „osim za kazneno djelo počinjeno iz nehaja“ zamjenjuju se riječima: „osim za kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo nije osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora“.

Podstavak 7. mijenja se i glasi:

„- ako u roku određenom privremenom zabranom ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,“.

Iza podstavka 7. dodaje se novi podstavak 8. koji glasi:

„- ako u roku određenom privremenom zabranom ne dostavi dokaz o obavljenom stručnom usavršavanju,“.

Dosadašnji podstavci 8. i 9. postaju podstavci 9. i 10.

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na oduzimanje odobrenja za obavljanje poslova sudskog vještačenja pravnim osobama.“

Članak 26.

U članku 127.b stavku 1. druga rečenica mijenja se i glasi:

„U postupku imenovanja zatražit će se prethodno mišljenje predsjednika nadležnog županijskog suda, koji ga je dužan dati u roku od 15 dana, a u protivnom se smatra da je suglasan s predloženim imenovanjem.“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Odredbe stavaka 1. i 2. ovoga članka se na odgovarajući način primjenjuju na davanje odobrenja za obavljanje poslova sudskog vještačenja pravnim osobama.“.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih vještaka te pravnih osoba kojima je dano odobrenje za obavljanje poslova vještačenja i objavljuje ih na e-Oglasnoj ploči sudova, a imenovanim stalnim sudskim vještacima izdaje službenu iskaznicu.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 27.

Postupci po zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku podneseni prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22. i 16/23.).

Članak 28.

(1) Postupci imenovanja stalnih sudskih tumača i stalnih sudskih vještaka započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju odobrenje za obavljanje poslova vještačenja sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) zahtjev za odobrenje obavljanja poslova vještačenja nakon isteka vremena na koje im je prethodno odobrenje dano podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena prethodnog odobrenja. U postupku

davanja odobrenja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom.

(3) Stalni sudski procjenitelji koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona budu imenovani sukladno odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) zahtjev za imenovanje stalnim sudskim vještacima podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena imenovanja stalnim sudskim procjeniteljima. U postupku imenovanja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom, a osobe u odnosu na koje se utvrdi ispunjenost propisanih uvjeta nisu dužne polagati provjeru znanja iz poznavanja ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja, obaviti stručnu obuku niti položiti prisegu.

Članak 29.

Pravilnike iz članka 1., 2., 17., 18. i 22. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 30.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim članka 1. ovoga Zakona koji stupa na snagu 1. siječnja 2025.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakonom o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22. i 16/23.) uređuju se ustrojstvo, djelokrug i stvarna nadležnost sudova, unutarnje ustrojstvo sudova, poslovi sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslovi ravnatelja sudske uprave, zaštita prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjeti i postupak za imenovanje stalnih sudskih tumača i vještaka te sredstva za rad sudova.

Konačnim prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima radi veće vidljivosti mjere razvoj alata za javnu objavu i pretraživanje sudskih odluka Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. propisuje se objava svih sudskih odluka kojima se postupak dovršava na posebnoj mrežnoj stranici uz prethodnu anonimizaciju, a u skladu s primjedbama Europskog suda za ljudska prava reformira se postupak zaštite prava na suđenje u razumnom roku. Prijedlogom se propisuju i posebni uvjeti za suce koji rade na predmetima nasilja u obitelji radi osiguranje specijalizacije sukladno Akcijskom planu uz Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027., a radi otklona utvrđenih poteškoća u praksi također se preciziraju uvjeti i postupak imenovanja stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih tumača te se propisuje mogućnost da poslove vještačenja obavljaju pravne osobe te državna tijela i specijalizirane ustanove.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Izradi ovoga zakonskog prijedloga pristupilo se prvenstveno radi propisivanja obveze javne objave svih sudskih odluka kojima se postupak dovršava, na posebnoj mrežnoj stranici uz prethodnu anonimizaciju i poštivanje pravila o zaštiti osobnih podataka te osnove za donošenje podzakonskog akta kojim će se detaljnije propisati način anonimizacije, objave i pretraživanja anonimiziranih sudskih odluka. Jedna od mjera Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026. jest razvoj alata za javnu objavu i pretraživanje sudskih odluka zbog jačanja transparentnosti i dostupnosti sudskih odluka stručnoj i općoj javnosti. U ovom trenutku je objava odabranih sudskih odluka omogućena kroz poseban informacijski sustav Vrhovnog suda Republike Hrvatske (SupraNova). Baza podataka u navedenom informacijskom sustavu je ograničenog opsega i ne postoji automatizirani način anonimizacije, već istu provode sudski službenici.

Ovim Prijedlogom zakona propisuju se posebni uvjeti za suce koji rade na predmetima nasilja u obitelji. Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na takvim predmetima, a predsjednik suda mora voditi računa da određeni suci imaju izražen osjećaj i sklonost za rad na predmetima te vrste uz obvezu redovitog pohađanja stručnog usavršavanja iz ovog područja, kako bi se osigurala specijalizacija i najviša razina kompetencija za postupanje. Navedena obveza posebno je propisana Akcijskim planom uz Nacionalni plan za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2027. godine.

Europski sud za ljudska prava u svojoj praksi izražava shvaćanje da zaštita prava na suđenje u razumnom roku, kako je uređena važećim Zakonom o sudovima, nije učinkovito ubrzavajuće sredstvo jer se primjenjuje bez mogućnosti podnošenja zahtjeva za isplatu primjerene naknade pa nema ni odštetni ni preventivni učinak, što je protivno članku 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Narodne novine; Međunarodni ugovori“, br. 18/97., 6/99., 14/02., 13/03., 9/05., 1/06., 2/10. i 13/17.). S obzirom na navedeno predlaže se urediti institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku na način da će se u slučaju utvrđenja osnovanosti zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku odrediti rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac mora riješiti predmet te će se odmah odrediti i primjerena naknada koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

Na zajednički prijedlog Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Državnog sudbenog vijeća, radi veće učinkovitosti u radu sudova i osiguranja većeg stupnja nepristranosti i neovisnosti u suđenju, sucima se izričito zabranjuje sudjelovanje u radu sudova časti, kao i sudjelovanje u stegovnim postupcima pri strukovnim komorama i udrugama.

Iznos naknade zbog utvrđene povrede prava na suđenje u razumnom roku, kao i vrijednosti predmeta sporova kojima se utvrđuju ovlasti sudskih savjetnika, propisane važećim Zakonom u kunama izražavaju se u eurima sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22.).

Uvjeti za obavljanje poslova pravosudnih inspektora dopunjuju se završenim studijem ekonomije s obzirom da se u sklopu nadzora nad pravilnim i zakonitim obavljanjem poslova sudske uprave nadzire i financijsko-materijalno poslovanje sudova.

Zakonom se uvode te propisuju uvjeti za posebna radna mjesta zemljišnoknjižnih sudskih savjetnika, viših sudskih savjetnika i viših sudskih savjetnika – specijalista koji se mogu zaposliti u općinskim sudovima nadležnim za postupanje u zemljišnoknjižnim predmetima, a koji u odnosu na ostale kategorije sudskih savjetnika, uvažavajući posebnosti rada u zemljišnoknjižnim odjelima, imaju propisano potrebno radno iskustvo na zemljišnoknjižnim poslovima.

Sukladno zahtjevima sudaca porotnika propisuje se njihovo pravo na nošenje službene iskaznice, a također se popunjava pravna praznina nastala izdvajanjem odredbi koje se odnose na prestanak sudačke dužnosti iz Zakona o sudovima u Zakon o Državnom sudbenom vijeću pa se u odnosu na prava i dužnosti te prestanak dužnosti sudaca porotnika upućuje na odredbe Zakona o sudovima, ali i Zakona o Državnom sudbenom vijeću.

Zaključno, ovim Prijedlogom zakona mijenjaju se i dopunjuju odredbe važećeg Zakona o sudovima o stalnim sudskim tumačima i stalnim sudskim vještacima, s obzirom na utvrđenu potrebu izmjena i dopuna uvjeta i postupka njihovog imenovanja te osnova privremene zabrane obavljanja poslova i razrješenja, kao i potrebu izričitog propisivanja mogućnosti davanja ovlaštenja za obavljanje poslova vještačenja pravnim osobama te državnim tijelima i specijaliziranim ustanovama.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom dopunjuje se članak 6. Zakona o sudovima te se propisuje obvezno javno objavljivanje sudskih odluka kojima se postupak dovršava, na posebnoj mrežnoj stranici uz prethodnu anonimizaciju i poštivanje pravila o zaštiti osobnih podataka radi ostvarivanja javnosti i transparentnosti rada sudova, omogućavanja kontinuiranog pristupa informacijama o radu sudova te jačanja povjerenja javnosti u sudbenu vlast. Ujedno se ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje ovlast, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, koji prema važećem uređenju utvrđuje pravila anonimizacije sudskih odluka koje se objavljuju u sustavu sudske prakse „Supra Nova“, pravilnikom propisati način anonimizacije, objave i pretraživanja anonimiziranih sudskih odluka.

Uz članak 2.

Ovim člankom dodaje se novi članak 10.a kojim se propisuje obveza predsjednika sudova godišnjim rasporedom poslova rasporediti u rad predmete nasilja u obitelji sucima koji imaju izražen osjećaj i sklonost za rad na predmetima ove vrste uz obvezu redovitog pohađanja stručnog usavršavanja iz ovog područja. Ministru nadležnom za poslove pravosuđa daje se ovlast pravilnikom propisati program i način održavanja stručnog usavršavanja iz područja rada na predmetima nasilja u obitelji. Jedna od mjera Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za ravnopravnost spolova za razdoblje do 2024. godine jest revidirati odredbe Zakona o sudovima s ciljem propisivanja posebnih uvjeta za raspoređivanje predmeta nasilja u obitelji u rad pravosudnim dužnosnicima vodeći računa o njihovim posebnim svojstvima, senzibilizaciji i sklonosti za rad na takvoj vrsti predmeta te redovitom stručnom usavršavanju iz ovog područja.

Uz članak 3.

Člankom 15. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 21/22.) bio je dodan novi članak 86.a Zakona o sudovima kojim je bila propisana provedba periodične temeljne sigurnosne provjere svih sudaca, a koji je ukinut Odlukom i Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-2215/2022 i dr., od 7. veljače 2023. Uvažavajući navedeno, ovim člankom dopunjuje se članak 37. stavak 7. važećeg Zakona na način da se dodaju riječi: „suci i“ kako bi se osigurala provedba sigurnosne provjere sudaca raspoređenih na rad u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta. Također se u stavku 11. ovoga članka riječ: „Zakona“ zamjenjuje riječju: članka“ s obzirom da se radi o očitoj omašci u tekstu zakona.

Uz članke 4., 5., 6., 7., 8. i 9.

Ovim člancima reformira se institut zaštite prava na suđenje u razumnom roku na način da se zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi predsjedniku neposredno višeg suda odnosno, ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, vijeću od tri suca toga suda. Ako se utvrdi da je zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku osnovan, propisuje se određivanje roka u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac mora riješiti predmet te se odmah određuje i primjerena naknada koja pripada stranci zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Sukladno navedenim promjenama instituta zaštite prava na suđenje u razumnom roku usklađene su odredbe članaka 65., 66., 67., 68. i 69. Zakona o sudovima koje uređuju postupanje po podnesenom zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku te propisuju pravo na podnošenje pravnog lijeka protiv odluke o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Ujedno se unutar članka 69. Zakona o sudovima

iznos naknade zbog utvrđene povrede prava na suđenje u razumnom roku propisane u kunama izražava u eurima sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22.).

Uz članak 10.

Ovim člankom se u članku 80.a Zakona o sudovima dopunjuju uvjeti za obavljanje poslova pravosudne inspekcije propisivanjem da je uvjet za obavljanje poslova nadzora nad financijsko-materijalnim poslovanjem sudova završen studij ekonomije.

Uz članak 11.

Ovim se člankom precizira važeća odredba članka 86. stavka 2. Zakona o sudovima o dodjeli predmeta sucima u rad. Dodjela se provodi automatizirano, kroz informacijski sustav sudova, a iako je nasumična dodjela pravilo, postoje situacije u kojima je potrebno provesti kružnu dodjelu, kao na primjer kod predmeta koje je potrebno žurno riješiti i u drugim opravdanim slučajevima, kada se predmeti raspodjeljuju ravnomjerno svim rješavateljima, bez obzira na njihovo trenutno radno opterećenje.

Uz članak 12.

Ovim se člankom u članku 91. Zakona o sudovima izrijekom propisuje zabrana sudjelovanja sudaca u radu sudova časti, kao i sudjelovanja u stegovnim postupcima pri strukovnim komorama i udrugama. Novo uređenje propisuje se radi osiguranja većeg stupnja nepristranosti i neovisnosti u suđenju te većeg ugleda sudbene vlasti, ali i veće učinkovitosti u radu sudova.

Uz članak 13.

Ovim člankom se propisuju uvjeti za zemljišnoknjižne sudske savjetnike, više sudske savjetnike i više sudske savjetnike – specijaliste koji se mogu zaposliti u općinskim sudovima nadležnim za postupanje u zemljišnoknjižnim predmetima, a koji u odnosu na ostale kategorije sudskih savjetnika, uvažavajući posebnosti rada u zemljišnoknjižnim odjelima, imaju propisano potrebno radno iskustvo na zemljišnoknjižnim poslovima.

Uz članak 14.

Ovim člankom se u članku 110. Zakona o sudovima vrijednosti predmeta sporova kojima se utvrđuju ovlasti sudskih savjetnika propisane u kunama izražavaju u eurima sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22.).

Uz članke 15. i 16.

Člankom 15. precizira se odredba članka 118. stavka 2. Zakona o sudovima kako bi se njezin obuhvat, uz Zakon o sudovima, protezao i na odredbe Zakona o Državnom sudbenom vijeću u odnosu na osnove i postupak prestanka dužnosti sudaca. Navedene odredbe bile su ranije sadržane u Zakonu o sudovima pa je za primjenu odredbi koje se odnose na suce na odgovarajući način i na suce porotnike potrebno uputiti na oba propisa, ali i izrijekom u članku 119. Zakona o sudovima propisati da odluke o prestanku dužnosti sudaca porotnika donose županijske skupštine odnosno Gradska skupština Grada Zagreba kao tijela koja ih i imenuju.

Uz članak 17.

Ovim se člankom dopunjuje članak 122. Zakona o sudovima te propisuje da se sucima porotnicima izdaje službena iskaznica i da se njezin oblik i sadržaj te postupak izdavanja

uređuju pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Pravo na nošenje službene iskaznice sucima porotnicima priznaje se kao i sucima, radi lakšeg dokazivanja statusa i ulaska u sudove.

Uz članak 18.

Ovim člankom se u članku 124. Zakona o sudovima preciznije definiraju uvjeti imenovanja stalnih sudskih tumača na način da se pojmom vladanja određenim stranim jezikom visoke razine obuhvaća završen studij stranog jezika, završen studij na stranom jeziku ili druga visoka razina poznavanja jezika koja se može dokazati odgovarajućom ispravom. Također se propisuje najniži iznos svote osiguranja od odgovornosti stalnih sudskih tumača kako bi se precizirala obveza njihovog osiguranja uvedena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 21/22.). Navedenim izmjenama kao iznimka od propisane zapreke za imenovanje stalnih sudskih tumača propisano je i počinjenje kaznenih djela za koja se goni po službenoj dužnosti iz nehaja, a s obzirom da je takva formulacija neosnovano široka i neprihvatljiva za sudionike postupaka pred pravosudnim tijelima, ova se iznimka sada precizira te obuhvaća samo kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa, i to pod uvjetom da za to kazneno djelo osoba nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora. Program i način provedbe stručne obuke kandidata za stalne sudske tumače pravilnikom će propisati ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 19.

Ovim člankom se u članku 124.a Zakona o sudovima dopunjuju osnove privremene zabrane obavljanja poslova stalnih sudskih tumača, i to iz razloga što je propust dostave dokaza o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti trenutno uređen kao osnova za razrješenje, a što je u praksi s obzirom na posljedice, utvrđeno kao preoštra sankcija. U skladu s izmjenom iz članka 18. ovoga Nacrta, precizira se i osnova za privremenu zabranu obavljanja poslova koja se odnosi na počinjenje kaznenog koje se odnosi na sigurnost prometa. Numeracija u stavku 2. usklađuje se s dopunom osnova.

Uz članak 20.

Ovim člankom se, u skladu s izmjenama iz članaka 18. i 19. Nacrta, iznimka počinjenja kaznenog djela za koje se goni po službenoj dužnosti precizira se, dok se propust dostave dokaza o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti kao osnova za razrješenje precizira protekom roka prethodno izrečene privremene zabrane.

Uz članak 21.

Ovim člankom se u članku 124.c Zakona o sudovima propisuje da se propust davanja mišljenja nadležnog predsjednika županjskog suda o kandidatima za imenovanje stalnim sudskim tumačima u ostavljenom roku smatra pozitivnim mišljenjem kako bi se u praksi ubrzali ovi postupci imenovanja. Također se propisuje da se popis imenovanih stalnih sudskih tumača objavljuje na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova te da se imenovanim stalnim sudskim tumačima izdaje službena iskaznica.

Uz članak 22.

Ovim člankom propisuje se najniži iznos svote osiguranja od odgovornosti stalnih sudskih vještaka kako bi se precizirala obveza njihovog osiguranja uvedena Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 21/22.). Navedenim izmjenama kao iznimka od propisane zapreke za imenovanje stalnih sudskih vještaka propisano je i počinjenje kaznenih djela za koja se goni po službenoj dužnosti iz nehaja, a s obzirom da je takva formulacija neosnovano široka i neprihvatljiva za sudionike postupaka pred

pravosudnim tijelima, ova se iznimka sada precizira te obuhvaća samo kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa, i to pod uvjetom da za to kazneno djelo osoba nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora. Također se mijenja i prilagođava uvjet imenovanja stalnih sudskih vještaka koji se odnosi na formalno obrazovanje i odgovarajuće radno iskustvo, i to iz razloga što za određena područja vještačenja ne postoji odgovarajuće formalno obrazovanje pa se za takve slučajeve propisuje da se kao mjerodavno uzima odgovarajuće radno iskustvo ili završeno stručno osposobljavanje u određenom području odnosno ispunjenje uvjeta sukladno posebnim propisima. Ovim se člankom propisuje i obveza imenovanih stalnih sudskih vještaka na stalno stručno usavršavanje, i to obveza pohađanja najmanje jednog programa usavršavanja svake dvije godine, o čemu su vještaci dužni dostaviti dokaz ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa, a zbog čijeg je propusta kao sankcija propisana privremena zabrana obavljanja poslova vještačenja sve do dostave odgovarajućeg dokaza. Program i način provedbe stručne obuke kandidata za stalne sudske vještake pravilnikom će propisati ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Uz članak 23.

Ovim člankom se u novom članku 126.a Zakona o sudovima propisuje mogućnost obavljanja poslova sudskog vještačenja pravnim osobama te državnim tijelima i specijaliziranim ustanovama. Iako je nesporno da se poslovi vještačenja obavljaju osobno te da navedeni subjekti prema važećim postupovnim propisima imaju ovlast obavljanja ovih poslova, radi otklona nedoumica i različitih interpretacija u praksi izrijekom se propisuje da poslove vještačenja mogu obavljati i pravne osobe te državna tijela i specijalizirane ustanove. Također se propisuju uvjeti čija se ispunjenost utvrđuje u postupku davanja odobrenja pravnim osobama za obavljanje poslova vještačenja koji se vodi pred ministarstvom nadležnim za poslove pravosuđa, dok se državnim tijelima i specijaliziranim ustanovama koje i inače obavljaju poslove vještačenja, ne daje posebno odobrenje već se navedena tijela i ustanove povodom njihovog zahtjeva uvrštavaju na poseban popis radi većeg stupnja informiranosti javnosti.

Uz članak 24.

Ovim člankom se u članku 127. Zakona o sudovima dopunjuju osnove privremene zabrane obavljanja poslova stalnih sudskih vještaka, i to prvenstveno iz razloga što je propust dostave dokaza o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti trenutno uređen kao osnova za razrješenje, a što je u praksi s obzirom na posljedice, utvrđeno kao preoštra sankcija. U skladu s utvrđenom obvezom stalnog stručnog usavršavanja imenovanih stalnih sudskih vještaka u članku 22. Nacrta, kao posebna osnova privremena zabrane obavljanja poslova vještaka propisuje se i propust dostave dokaza o pohađanju programa usavršavanja. Numeracija u stavku 2. usklađuje se s dopunom osnova. U skladu s izmjenom iz članka 22. ovoga Nacrta, precizira se iznimka počinjenja kaznenog djela za koje se goni po službenoj dužnosti.

Uz članak 25.

Ovim člankom se, u skladu s izmjenama iz članaka 22. i 24. Nacrta, precizira iznimka počinjenja kaznenog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, dok se propust dostave dokaza o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti i dokaza o obavljenom stručnom usavršavanju kao osnove za razrješenje preciziraju protekom roka prethodno izrečene privremene zabrane. Posebno se sukladno članku 23. Nacrta propisuje odgovarajuća primjena ovog članka i na slučajeve oduzimanja odobrenja pravnim osobama za obavljanje poslova sudskog vještačenja.

Uz članak 26.

Ovim člankom se u članku 127.b Zakona o sudovima propisuje da se propust davanja mišljenja nadležnog predsjednika županijskog suda o kandidatima za imenovanje stalnim sudskim vještacima u ostavljenom roku smatra pozitivnim mišljenjem kako bi se u praksi ubrzali ovi postupci imenovanja. Također se propisuje da se odredbe ovog članka o postupku imenovanja na odgovarajući način primjenjuju i na davanja odobrenja za obavljanje poslova vještačenja pravnim osobama. Člankom se propisuje i da se popis imenovanih stalnih sudskih vještaka te pravnih osoba kojima je odobreno obavljanje poslova vještačenja objavljuje na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova te da se imenovanim stalnim sudskim vještacima izdaje službena iskaznica.

Uz članak 27.

Ovim člankom se propisuje dovršetak postupaka po zahtjevima za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku podnesenih prije stupanja na snagu ovoga Zakona prema odredbama Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 21/22. i 16/23.).

Uz članak 28.

Ovim se člankom propisuje dovršetak postupaka imenovanja stalnih sudskih tumača i stalnih sudskih vještaka koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona prema odredbama ovoga Zakona kao načelno povoljnijeg. Stavkom 2. ovoga članka se s obzirom na ukidanje ograničenog vremena imenovanja odnosno davanja odobrenja za obavljanje poslova vještačenja koje je provedeno Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 21/22.) propisuje da pravne osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona budu imale odobrenje za obavljanje poslova vještačenja sukladno odredbama ranije važećeg Zakona o sudovima („Narodne novine“, br. 28/13., 33/15., 82/15., 82/16. i 67/18.) zahtjev za odobrenje nakon isteka vremena na koje im je prethodno odobrenje dano podnose ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa najkasnije 30 dana prije isteka vremena prethodnog odobrenja te da u postupku davanja odobrenja ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ispituje postojanje uvjeta propisanih ovim Zakonom. Stavkom 3. ovoga članka propisuju se uvjeti pod kojima osobe koje u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona imaju status stalnih sudskih procjenitelja mogu nakon isteka vremena imenovanja biti imenovane stalnim sudskim vještacima.

Uz članak 29.

Ovim člankom se propisuje rok donošenja pravilnika o načinu anonimizacije, objavi i pretraživanju anonimiziranih sudskih odluka iz članka 1. ovoga Zakona, pravilnika o programu i načinu održavanja stručnog usavršavanja iz članka 2., pravilnika o obrascu, postupku izdavanja i sadržaju službene iskaznice sudaca porotnika iz članka 17. te pravilnika o programu i načinu provedbe stručne obuke kandidata za stalne sudske tumače i stalne sudske vještake iz članaka 18. i 22. ovoga Zakona.

Uz članak 30.

Ovim člankom se propisuje stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Zbog izmjene instituta zaštite prava na suđenje u razumnom roku, za provedbu ovoga Zakona procjenjuje se da će biti potrebno dodatno osigurati 200.000 eura godišnje za isplatu naknada zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. Sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu, u okviru limita ukupnih rashoda razdjela 109 – Ministarstvo pravosuđa i uprave, na glavi 10905, aktivnosti A629150 – Izvršavanje pravomoćnih sudskih odluka, nagodbi i ovrha, skupini 32 – Materijalni rashodi.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Sukladno danim obrazloženjima, u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona u Konačnom prijedlogu zakona u članku 11. preciziran je način dodjele sudskih predmeta u rad sucima, člankom 12. dopunjeno je postojeće uređenje zabranjenih izvansudskih aktivnosti sudaca, člankom 13. uvode se posebna radna mjesta i uvjeti za zemljišnoknjižne sudske savjetnike, više sudske savjetnike i više sudske savjetnike – specijaliste koji se mogu zaposliti u općinskim sudovima nadležnim za postupanje u zemljišnoknjižnim predmetima, a člancima 15., 16. i 17. dopunjuju se statusna pitanja sudaca porotnika.

Člankom 18. Konačnog prijedloga zakona (članak 12. Prijedloga zakona) preciziraju se uvjeti vladanja stranim jezikom visoke razine u postupku imenovanja stalnih sudskih tumača te se posebno propisuje ovlast ministra da posebnim pravilnikom propiše program i način provedbe stručne obuke kandidata za stalne sudske tumače s obzirom na utvrđenu potrebu detaljnijeg uređenja ove obuke, dok se člankom 19. u stavku 2. (članak 13. Prijedloga zakona) ispravlja utvrđena pogreška u numeraciji stavaka te se u članku 20. (članak 14. Prijedloga zakona) prethodno brisana osnova propusta dostave dokaza o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti vraća u tekst odredbe, ali preciziranjem da u tom slučaju do razrješenja dolazi samo ako u roku određenom kod već izrečene privremene zabrane obavljanja poslova stalnih sudskih tumača navedeni dokaz ne bude dostavljen.

Članak 22. Konačnog prijedloga zakona, u dijelu koji se odnosi na odredbu članka 126. stavka 4. Zakona o sudovima (članak 16. Prijedloga zakona), dopunjen je navodom završenog stručnog osposobljavanja u određenom području vještačenja kao alternativnim uvjetom iznimke od uvjeta završenog formalnog obrazovanja za imenovanje stalnih sudskih vještaka u područjima za koja takvo obrazovanje ne postoji te, u dijelu koji se odnosi na odredbu članka 126. stavka 6. Zakona o sudovima, ovlašću ministra da posebnim pravilnikom propiše program i način provedbe stručne obuke kandidata za stalne sudske vještake s obzirom na utvrđenu potrebu detaljnijeg uređenja ove obuke. Nadalje, u članku 24. Konačnog prijedloga zakona (članak 18. Prijedloga zakona) kod propisivanja trajanja privremene zabrane izostavljen je navod trajanja privremene zabrane do dostave odgovarajućeg dokaza o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti odnosno o obavljenom stručnom usavršavanju s obzirom na izmjene u članku 25. Konačnog prijedloga zakona (članak 19. Prijedloga zakona) kojima su propusti dostave navedenih dokaza zadržani kao osnove razrješenja u slučaju nepostupanja niti po proteku rokova izrečene privremene zabrane.

U člancima 18., 19., 20., 22., 24. i 25. Konačnog prijedloga zakona precizirana je iznimka od propisane zapreke za imenovanje i obavljanje poslova stalnih sudskih tumača i stalnih sudskih vještaka u odnosu na počinjenje kaznenih djela za koja se goni po službenoj dužnosti iz nehaja, a s obzirom da je takva formulacija za kategoriju sudionika postupaka pred pravosudnim tijelom neosnovano široka i neprihvatljiva, ova iznimka obuhvaća samo kazneno djelo koje se odnosi na sigurnost prometa pod uvjetom da za to kazneno djelo osoba nije osuđena na bezuvjetnu kaznu zatvora.

Zbog utvrđene potrebe propisivanja načina dovršetka započelih postupaka zaštite prava na suđenje u razumnom roku te postupaka imenovanja stalnih sudskih tumača i vještaka u Konačni prijedlog zakona dodani su članci 27. i 28.

Članak 29. Konačnog prijedloga zakona dopunjen je navodom pravilnika iz članaka 18. i 22. Konačnog prijedloga zakona, dok se u članku 30. do osiguranja ispunjenosti tehničkih uvjeta odgađa primjena članka 1. ovoga Zakona.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVAĆANJA

Na 19. sjednici 30. studenoga 2023. Hrvatski sabor je donio zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima te da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Neprihvaćeni prijedlozi na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima odnose se na obuhvat anonimizacije sudskih odluka koje će se javno objavljivati, ograničenje iznosa naknade za povredu prava na suđenje u razumnom roku, kao i na način specijalizacije i određivanja sudaca koji će se raspoređivati na rad na predmetima nasilja u obitelji.

Ne prihvaćaju se primjedbe o potrebi širenja obuhvata vrsta odluka koje će se anonimizirati radi javne objave, s obzirom da se tehnički način provedbe automatske anonimizacije definira sukladno provedbenoj mjeri razvoja alata razvoj alata za javnu objavu i pretraživanje sudskih odluka iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2026., a koja obuhvaća objavu svih sudskih odluka kojima se postupak dovršava, koji je kriterij prethodno usuglašen s predstavnicima sudbene vlasti kao mjerodavan. Potreba zaštite osobnih podataka nameće načelnu prethodnu obvezu anonimizacije sudskih odluka čiji će se sadržaj javno objavljivati, a obuhvat anonimizacije utvrđivat će se uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji i trenutno uređuje ovo pitanje u odnosu na sudske odluke koje se objavljuju na mrežnim stranicama Vrhovnog suda Republike Hrvatske odnosno na portalu „Supra Nova“.

Ne prihvaća se ni prijedlog ukidanja ograničenja iznosa naknade za povredu prava na suđenje u razumnom roku po jednom predmetu, koje je postavljeno još donošenjem Zakona o sudovima 2013. Na navedeno ograničenje do sada u praksi nije bilo posebnih primjedbi, niti primjedbi Europskog suda za ljudska prava, a ovim je izmjenama Zakona o sudovima predviđena isključivo pretvorba kuskog iznosa u iznose u eurima, bez povećanja za koje, uz sve navedeno, nisu niti osigurana sredstva u državnom proračunu.

U tekstu Konačnog prijedloga zakona nije prihvaćen ni prijedlog da se na drugačiji način definira određivanje sudaca koji će se raspoređivati na rad na predmetima nasilja u obitelji. Izričaj o uvažavanju izražene sklonosti sudaca za rad na predmetima ove vrste istovjetan je onome u važećoj odredbi članka 37. stavka 8. Zakona o sudovima te članka 38. Zakona o sudovima za mladež („Narodne novine“, br. 84/11., 143/12., 148/13., 56/15. i 126/19.), pri čemu je primarni kriterij predsjednika sudova ipak izvršena obveza prethodnog stručnog usavršavanja u navedenoj tematici koja treba osigurati razinu potrebnog specijaliziranog stručnog znanja i kompetencija za kvalitetan i učinkovit rad na ovoj vrsti predmeta. Uvažavanje iskazanog osjećaja i sklonosti za rad na ovim predmetima podrazumijeva uzimanje u obzir dosadašnjeg rada i rezultata rada, o kojima predsjednik suda ima najbolja saznanja. Specijalizacija sudaca za rad na predmetima ove vrste osigurat će se isključivo kroz obvezno prethodno stručno usavršavanje jer s obzirom na ukupan broj predmeta nasilja u obitelji nema uvjeta za osnivanje specijaliziranih sudskih odjela te određivanje rješavatelja samo za rad na ovim predmetima.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 6.

- (1) Zabranjen je svaki oblik utjecaja na donošenje sudske odluke, posebno svaki oblik prisile prema sucima, zlouporaba javnih ovlasti i osobnog utjecaja te korištenje medija i javnih istupanja na način suprotan načelima demokratskog društva, a koje ima za svrhu utjecaj na tijek i ishod sudskih postupaka.
- (2) Odluku suda smije mijenjati i ukidati samo sud u čiju nadležnost spada predmet u postupku propisanom zakonom.
- (3) Svatko u Republici Hrvatskoj dužan je poštivati pravomoćnu i ovršnu odnosno izvršnu sudsku odluku i njoj se pokoriti.
- (4) Rad sudova je javan, osim kada je Ustavom ili zakonom isključeno sudjelovanje javnosti.

2. Sudski odjeli

Članak 37.

- (1) U sudovima u kojima ima više sudskih vijeća, odnosno sudaca pojedinaca koji odlučuju o stvarima iz jednog ili više srodnih pravnih područja osnivaju se odjeli u čiji sastav ulaze suci koji o tim stvarima odlučuju.
- (2) Godišnjim rasporedom poslova osniva se odjel te određuje predsjednik odjela koji rukovodi njegovim radom.
- (3) Predsjednik sudskog odjela prati rad sudaca raspoređenih u odjel, obavlja nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u odjelu, brine se o učinkovitosti rada odjela te obavlja druge poslove koje mu povjeri predsjednik suda.
- (4) U županijskim sudovima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK).
- (5) U općinskim sudovima u sjedištu županijskih sudova iz stavka 4. ovoga članka, predsjednici sudova dužni su osnovati poseban sudski odjel za postupanje u predmetima kaznenih djela iz nadležnosti USKOK-a.
- (6) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u.
- (7) Na predmetima iz nadležnosti utvrđene Zakonom o USKOK-u mogu raditi državni službenici koji su prošli sigurnosnu provjeru, sukladno Zakonu o sigurnosnim provjerama.
- (8) U općinskim sudovima utvrđenima zakonom osnivaju se sudski odjeli za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.
- (9) Godišnjim rasporedom poslova određuju se suci i državni službenici za rad na predmetima iz stavka 8. ovoga članka. Pri određivanju sudaca za rad na ovim predmetima predsjednik suda vodit će računa o tome da suci koji se raspoređuju na rad na ovim predmetima moraju imati izraženu sklonost za odgoj, potrebe i probitke djece, vladati osnovnim znanjima iz područja socijalne pedagogije, psihologije mladih i socijalnog rada za mlade osobe te redovito pohađati stručno usavršavanje iz ovih područja.
- (10) Suce iz stavka 9. ovoga članka, vodeći računa o utvrđenim kriterijima, na vrijeme od pet godina iz reda sudaca tih sudova postavlja predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Nakon isteka roka od pet godina sudac može biti ponovno postavljen za suca za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi.
- (11) Program i način održavanja stručnog usavršavanja iz stavka 9. ovoga Zakona pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 64.

- (1) Pravna sredstva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku su:
1. zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
  2. zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Postupak odlučivanja o zahtjevima iz stavka 1. ovog članka provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku, u pravilu bez održavanja ročišta.

Članak 65.

- (1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se sudu pred kojim se postupak vodi.
- (2) O zahtjevu odlučuje predsjednik suda, a ako se radi o predmetu u kojem postupka predsjednik suda, o zahtjevu odlučuje zamjenik predsjednika suda.
- (3) Predsjednik suda će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca koji postupka u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti. Predsjednik suda može obaviti i neposredan uvid u spis predmeta.
- (4) Sudac koji postupka u predmetu dužan je izvješće dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja predsjednika suda.
- (5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu predsjednik suda osobito će voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.
- (6) Predsjednik suda dužan je odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegovog zaprimanja.

Članak 66.

- (1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac predmet mora riješiti. Rješenje kojim je utvrđena osnovanost zahtjeva ne mora biti obrazloženo i protiv njega nije dopuštena žalba.
- (2) Ako sudac ne riješi predmet u određenom roku, dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku suda. Predsjednik suda dostavit će bez odgode izvješće suca i svoje očitovanje predsjedniku neposredno višeg suda i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 67.

- (1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev neosnovan, odbit će ga rješenjem protiv kojeg stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja.
- (2) Stranka ima pravo žalbe i ako predsjednik suda u roku od 60 dana od zaprimanja njezinog zahtjeva o tome ne donese odluku.
- (3) O žalbi odlučuje predsjednik neposredno višeg suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od tri suca tog suda. Predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti rješenje.

Članak 68.

- (1) Ako sud predmet iz članka 65. ovoga Zakona ne riješi u određenom roku, stranka može neposredno višem sudu u daljnjem roku od šest mjeseci podnijeti zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.
- (2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske, Visokim kaznenim

sudom Republike Hrvatske ili Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(3) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem sudac pojedinac.

(4) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje vijeće od tri suca tog suda.

(5) Neposredno viši sud dužan je o podnesenom zahtjevu odlučiti u roku od šest mjeseci.

Članak 69.

(1) Neposredno viši sud ili vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rok u kojem sud pred kojim je postupak u tijeku mora riješiti predmet te odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 35.000,00 kuna.

(3) Protiv rješenja o zahtjevu za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku može se u roku od osam dana podnijeti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca, a ako je rješenje donijelo vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz članka 68. stavka 4. ovog Zakona, odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.

(4) Rješenje kojim se dosuđuje isplata primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(5) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna. Zahtjev za isplatu naknade podnosi se ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

(6) Ako predmet iz stavka 1. ovoga članka ne bude riješen u određenom roku, predsjednik suda dužan je o razlozima u roku od 15 dana od isteka određenog roka dostaviti pisano izvješće predsjedniku neposredno višeg suda i ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa.

Članak 80.a

(1) Pravosudni inspekcijski nadzor obavljaju državni službenici ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa raspoređeni na radna mjesta inspektora, viših inspektora i viših inspektora – specijalista.

(2) Inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje tri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

(3) Viši inspektor može biti osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava i najmanje četiri godine radnog iskustva na odgovarajućim poslovima.

(4) Viši inspektor – specijalist može biti osoba koja ispunjava uvjete za višeg inspektora, ima istaknute rezultate u području od značaja za rad državnog tijela i prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za službeničke odnose.

(5) Poslovi radnih mjesta iz stavka 1. ovoga članka su poslovi s posebnim uvjetima rada.

(6) Poslove pravosudne inspekcije mogu privremeno obavljati i suci koji ispunjavaju uvjete za suce županijskog suda i imaju iskustvo u obavljanju poslova sudske uprave.

Članak 86.

(1) Poslovi u sudu raspoređuju se na kraju svake kalendarske godine za sljedeću godinu.

(2) U sudovima se predmeti u rad sucima dodjeljuju automatskom nasumičnom dodjelom, primjenom odgovarajućeg algoritma.

(3) Prilikom dodjele predmeta u rad na način propisan stavkom 2. ovoga članka vodit će se računa o ravnomjernoj podjeli predmeta te vrsti i složenosti predmeta.

(4) Postupak dodjele predmeta u rad sucima uređuje se Sudskim poslovnikom te pravilnikom kojim se uređuje rad u informacijskom sustavu sudova.

Članak 91.

(1) Sudac se ne smije koristiti svojim radom u sudu i ugledom suda za ostvarenje svojih privatnih interesa.

(2) Sudac ne smije obavljati odvjetničku ili javnobilježničku službu, poslove člana upravnog ili nadzornog odbora trgovačkog društva ili druge pravne osobe.

(3) Sudac ne smije obavljati drugu službu ili posao koji bi mogli utjecati na njegovu samostalnost, nepristranost i neovisnost ili umanjiti njegov društveni ugled ili su inače nespojivi s obnašanjem sudačke dužnosti.

Članak 110.

(1) Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti sudjeluju u suđenju i ovlašteni su samostalno provoditi određene sudske postupke, ocjenjivati dokaze i utvrđivati činjenice.

(2) Na temelju tako provedenog postupka sudski savjetnik, viši sudski savjetnik i viši sudski savjetnik – specijalist podnosi sucu, kojeg na to ovlasti predsjednik suda, nacrt na temelju kojeg sudac donosi odluku. Po ovlaštenju suca sudski savjetnik, viši sudski savjetnik odnosno viši sudski savjetnik – specijalist objavljuje tako donesenu odluku.

(3) Ako ne prihvati nacrt koji mu je podnio sudski savjetnik, viši sudski savjetnik odnosno viši sudski savjetnik – specijalist, sudac će sam provesti postupak.

(4) Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici – specijalisti ovlašteni su na provođenje postupka i predlaganje nacrta odluka u smislu stavaka 1. i 2. ovoga članka:

1. u parničnim postupcima u sporovima za isplatu novčane tražbine ili naknadu štete u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna te u trgovačkim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 500.000,00 kuna,

2. u radnim sporovima proizašlim iz kolektivnih ugovora,

3. u upravnim sporovima u kojima se odlučuje o tužbama u predmetima koji se rješavaju na temelju pravomoćne presude donesene u ogleđnom sporu, o tužbama protiv postupanja ili zbog propuštanja postupanja javnopravnog tijela i u upravnim sporovima u kojima vrijednost predmeta spora ne prelazi 100.000,00 kuna,

4. u ovršnim postupcima,

5. u ostavinskim postupcima,

6. u zemljišnoknjižnim postupcima,

7. u prekršajnim postupcima,

8. u izvanparničnim postupcima, osim u postupcima oduzimanja poslovne sposobnosti, razvrgnuća suvlasničke zajednice, uređenja međa i postupcima prema Obiteljskom zakonu,

9. u registarskim postupcima,

10. u skraćenim stečajnim postupcima,

11. o troškovima sudskih postupaka.

(5) Sudski savjetnici, viši sudski savjetnici odnosno viši sudski savjetnici – specijalisti ovlašteni su na postupanje i donošenje odluka u pojedinim postupcima kada je to propisano posebnim zakonima.

(6) U drugostupanjskom postupku i postupku po izvanrednim pravnim lijekovima sudski savjetnici, viši sudski savjetnici i viši sudski savjetnici – specijalisti izvještavaju o stanju spisa i pripremaju nacrt odluke.

Članak 118.

- (1) Suci porotnici imenuju se na četiri godine i istekom toga roka mogu biti ponovno imenovani.
- (2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na suce, shodno se primjenjuju i na suce porotnike, ako zakonom nije drukčije određeno.
- (3) Ako imenovanje sudaca porotnika nije obavljeno do isteka roka na koji su imenovani, suci porotnici nastavljaju obnašati dužnost do novog imenovanja suca porotnika.

Članak 119.

- (1) Suce porotnike općinskih i županijskih sudova imenuje županijska skupština, odnosno Gradska skupština Grada Zagreba po pribavljenim prijedlozima općinskog, odnosno gradskog vijeća, sindikata, udruge poslodavaca i gospodarske komore.
- (2) Prije imenovanja sudaca porotnika mora se pribaviti mišljenje predsjednika odgovarajućeg suda o predloženim kandidatima.

Članak 122.

- (1) Sucima porotnicima za obnašanja dužnosti pripada pravo na naknadu nastalih troškova, naknadu za neostvarenu plaću ili zaradu i nagrada.
- (2) Uvjete, visinu naknada i nagrade iz stavka 1. ovoga članka određuje pravilnikom ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 124.

- (1) Za stalnog sudskog tumača može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:
  1. državljanin je Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
  2. ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij, odnosno završen preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij,
  3. vlada odgovarajućim stranim jezikom razine C2 prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike odnosno druge najviše razine za koju postoji priznat ispit i hrvatskim jezikom,
  4. zdravstveno je sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,
  5. uspješno je završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja,
  6. ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 5. ovoga članka, osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava te osoba koja je već imenovana za stalnog sudskog tumača za neki drugi jezik nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja.
- (3) Za stalnog sudskog tumača ne može se imenovati osoba protiv koje se vodi kazneni postupak ili koja je pravomoćno proglašena krivom za kaznena djela za koja se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kaznena djela počinjena iz nehaja.
- (4) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske tumače dužni su uspješno završiti stručnu obuku u strukovnoj udruzi stalnih sudskih tumača.

Članak 124.a

- (1) Stalnom sudskom tumaču privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog tumača:

- ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene poslove,
- ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereni posao po nalogu pravosudnog tijela,
- ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama,
- ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti, osim zbog kaznenog djela počinjenog iz nehaja.

(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.

Članak 124.b

Stalni sudski tumač razriješit će se:

- ako to sam zatraži,
- ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan,
- ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti,
- ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost,
- ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo za koje se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kazneno djelo počinjeno iz nehaja,
- ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove,
- ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog tumača,
- ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona,
- ako obavlja poslove stalnog sudskog tumača i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova stalnog sudskog tumača.

Članak 124.c

(1) Stalne sudske tumače imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. U postupku imenovanja zatražit će se prethodno mišljenje predsjednika nadležnog županijskog suda.

(2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih tumača i objavljuje ga na svojoj mrežnoj stranici.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom postupak imenovanja i razrješenja stalnih sudskih tumača, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.

Članak 126.

(1) Za stalnog sudskog vještaka može biti imenovana osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. državljanin je Republike Hrvatske, državljanin države članice Europske unije ili državljanin države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
2. ima završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili specijalistički diplomski stručni studij odnosno završen preddiplomski sveučilišni studij ili preddiplomski stručni studij odgovarajući području vještačenja za koje se imenuje,
3. nakon završenog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalističkog diplomskog stručnog studija radila je na poslovima u struci najmanje osam godina, a nakon završenog

preddiplomskog sveučilišnog studija ili preddiplomskog stručnog studija na poslovima u struci najmanje deset godina,

4. vlada hrvatskim jezikom,

5. zdravstveno je sposobna za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,

6. uspješno je završila provjeru znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja,

7. ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,

8. ima valjano odobrenje za samostalno obavljanje djelatnosti (licenciju) ili položen stručni odnosno specijalistički ispit za obavljanje djelatnosti ako je to, sukladno posebnim propisima, uvjet za obavljanje tih djelatnosti.

(2) Za stalnog sudskog vještaka ne može se imenovati osoba protiv koje se vodi kazneni postupak ili koja je pravomoćno proglašena krivom za kaznena djela za koja se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kaznena djela počinjena iz nehaja.

(3) Iznimno od odredbi stavka 1. točki 2. i 3. ovoga članka, ako u Republici Hrvatskoj za određeno područje vještačenja nema mogućnosti završetka sveučilišnog ili stručnog studija, za stalnog sudskog vještaka može se imenovati i osoba sa stečenom srednjom stručnom spremom odgovarajućom području vještačenja za koje se imenuje i koja je nakon završene škole radila na poslovima u struci najmanje 12 godina.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 3. ovoga članka, liječnici specijalisti uvjet za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka stječu nakon položenog specijalističkog ispita.

(5) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 6. ovoga članka, osoba koja ima završen diplomski sveučilišni studij prava ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prava nije dužna pristupiti provjeri znanja iz ustrojstva sudbene vlasti, državne uprave i pravnog nazivlja.

(6) Prije imenovanja kandidati za stalne sudske vještake dužni su uspješno završiti stručnu obuku u strukovnoj udruzi stalnih sudskih vještaka. 12. Pravilnik o stalnim sudskim vještacima

Članak 127.

(1) Stalnom sudskom vještaku privremeno će se zabraniti obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka:

- ako bez opravdanog razloga ne preuzima dodijeljene predmete,
- ako bez opravdanog razloga nije dovršio povjereno mu vještačenje,
- ako se neprimjereno odnosi prema zaposlenicima pravosudnih tijela ili strankama,
- ako se protiv njega pokrene kazneni postupak zbog kaznenog djela, osim zbog kaznenog djela počinjenog iz nehaja.

(2) Privremena zabrana izriče se u trajanju od tri mjeseca do godinu dana, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. ovoga članka kada se izriče do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka.

Članak 127.a

Stalni sudski vještak razriješit će se:

- ako to sam zatraži,
- ako se utvrdi da nisu postojali odnosno da su prestali postojati uvjeti na temelju kojih je imenovan,
- ako je na temelju pravomoćne odluke nadležnog tijela proglašen nesposobnim za obavljanje djelatnosti iz područja za koje je imenovan,
- ako mu je na temelju pravomoćne sudske odluke oduzeta poslovna sposobnost,

- ako mu je izrečena pravomoćna presuda za kazneno djelo za koje se postupak vodi po službenoj dužnosti, osim za kazneno djelo počinjeno iz nehaja,
- ako nesavjesno ili neuredno obavlja povjerene mu poslove vještačenja,
- ako ne dostavi dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti za obavljanje poslova stalnog sudskog vještaka,
- ako povrijedi odredbe članka 130. ovoga Zakona,
- ako obavlja poslove stalnog sudskog vještaka i nakon izvršnosti rješenja o privremenoj zabrani obavljanja poslova stalnog sudskog vještaka.

Članak 127.b

- (1) Stalne sudske vještake imenuje i razrješava te o njihovim drugim pravima i dužnostima odlučuje ministar nadležan za poslove pravosuđa. U postupku imenovanja zatražit će se prethodno mišljenje predsjednika nadležnog županijskog suda.
- (2) Protiv odluka iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa vodi popis imenovanih stalnih sudskih vještaka te ga objavljuje na svojoj mrežnoj stranici.
- (4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom postupak imenovanja i razrješavanja stalnih sudskih vještaka, njihova prava i dužnosti te visinu nagrade i naknade troškova za njihov rad.